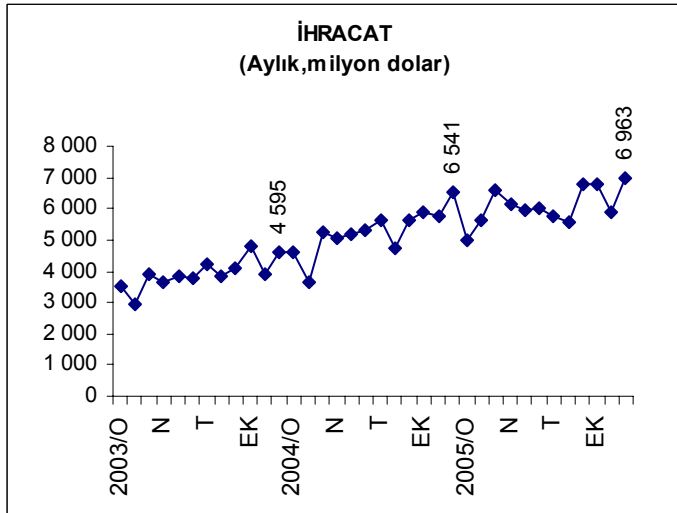

DIŞ TİCARET ARALIK 2005

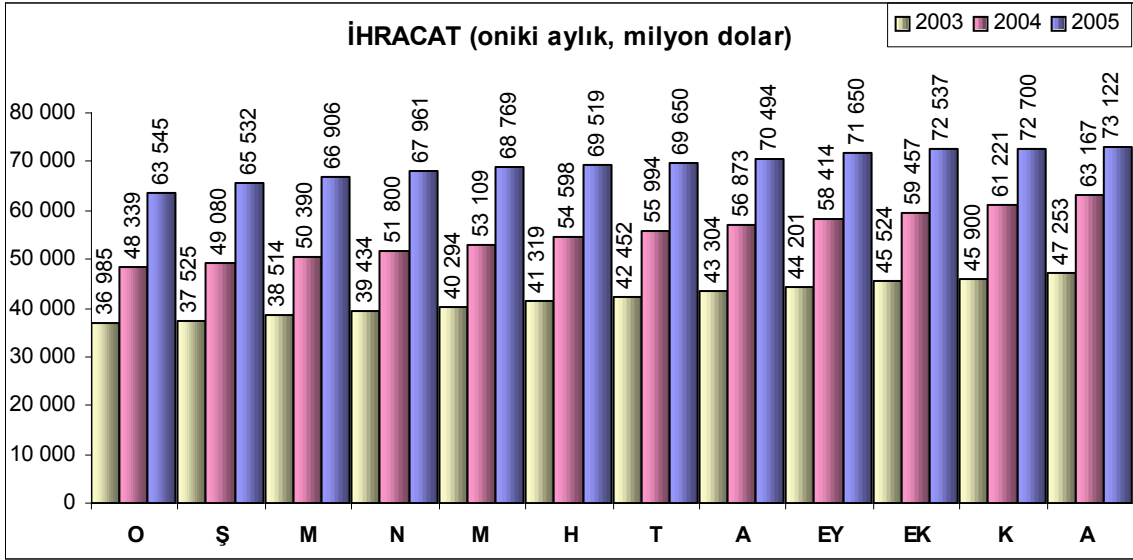
- 2005 yılı Aralık ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6.4 oranında artarak 6.963 milyon dolar, ithalat ise yüzde 7.1 oranında artarak 11.213 milyon dolar oldu. Böylece dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.1 artışla 4.250 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti.
- 2005 yılında 12 aylık kümülatif ihracat 2004 yılına göre yüzde 15.8 oranında artarak 73.1 milyar dolar olurken ithalat yüzde 19 oranında artarak 116 milyar dolara, dış ticaret açığı da yüzde 24.9 oranında artarak 42.9 milyar dolara ulaştı. 2006 Yılı Programı'nda 2005 yılında ihracatın 72.4 milyar dolar, ithalatın 115 milyar dolar ve dış ticaret açığının da 42.6 milyar dolar olacağı tahmin edilmişti. Böylece her üç göstergede de gerçekleşme tahmini aşılmış oldu.
- Dış ticaret hacmi ise 2005 sonu itibariyle bir önceki yıla göre yüzde 17.7 oranında artarak 160.7 milyar dolardan 189.2 milyar dolara yükseldi.

İHRACAT

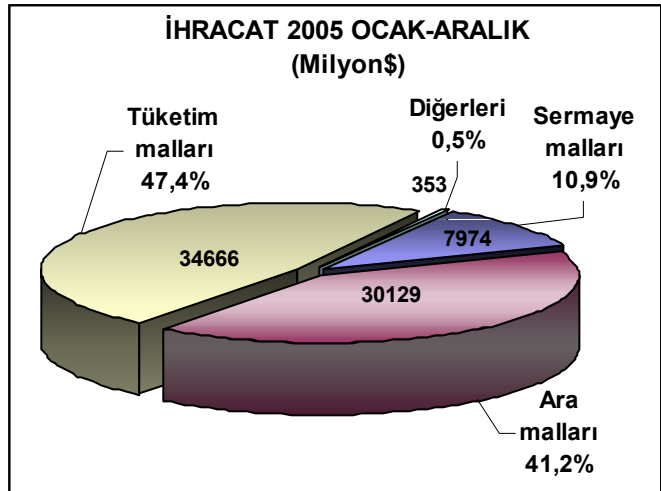
- Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2005 yılı Aralık ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 6.4 oranında artarak 6 milyar 963 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Böylece 2005 yılında 2004 yılına göre yüzde 15.8 oranında artarak 73 milyar 122 milyon dolara ulaşan ihracatımız 72.4 milyar dolar olan yıl sonu revize hedefini de aştı.

- Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) kayıtlarına göre ihracat, 2006 yılı Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1.1 oranında azalarak 4 milyar 944 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Buna göre, 2006 Ocak ayı itibariyle son 12 aylık ihracat geçen yıla göre yüzde 14 oranında artarak 73 milyar 374 milyon dolar düzeyine ulaştı.

- 2005 yılında imalat sanayi ürünleri ihracatı geçen yıla göre yüzde 15 oranında artarak 68 milyar 514 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. İmalat sanayi ürünleri ihracatının sırasıyla yüzde 14.5, yüzde 12.7 ve yüzde 10'unu oluşturan giyim eşyası, tekstil ürünleri ve ana metal sanayi ihracatlarındaki artış oranları yüzde 6.1, yüzde 9.1 ve binde 5 ile toplam imalat sanayi ürünleri ihracatı artışının oldukça gerisinde kalırken, sektör ihracatının yüzde 15'ini oluşturan motorlu kara taşıtları ihracatı yüzde 15.6 oranında artmıştır. Bu dönemde Tarım ve ormancılık ürünleri ihracatı yüzde 29.4 oranında artarak 3.3 milyar dolar, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ihracatı da yüzde 23.4 oranında artarak 801 milyon dolar oldu.

- Geniş kategorili mal sınıflamasına göre ise aynı dönemde tüketim malları ihracatı yüzde 13.7 oranında artarak 34.7 milyar dolara, ara malları ihracatı yüzde 16.1 oranında artarak 30.1 milyar dolara, sermaye malları ihracatı ise yüzde 22.1 oranında artarak 8 milyar dolara yükseldi.

SEÇİLMİŞ FASILLARA GÖRE İHRACAT VE İHRACAT ARTIŞI (milyon \$)

	ARALIK			OCAK-ARALIK		
	2004	2005	ARTIŞ	2004	2005	ARTIŞ
Yenilen meyveler	234	232	- 3	1 903	2 470	567
Sebze ve meyve elde edilen müst.	116	112	- 4	980	1 271	290
Mineral yakıtlar, mineral yağlar	171	302	131	1 429	2 614	1.185
Plastik ve mamulleri	133	154	20	1 324	1 714	390
Örme giyim eşyası	618	596	- 23	6 259	6 586	327
Örülmemiş giyim eşyası	454	426	- 28	4 537	4 855	318
Dokumaya elverişli mad.hazır eşya	180	173	- 7	1 857	1 966	110
Demir veya çelikten eşya	261	264	2	2 227	2 717	490
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar	432	558	125	4 126	5 228	1.102
Elektrikli makina ve cihazlar	564	637	72	4 790	5 414	624
Kara taşıtları ve bunların aks.ve par.	950	872	- 79	8 289	9 528	1.239
Gemiler, suda yüzen taşıtlar	78	130	52	686	1 251	564
13 Fasıl toplam	4 652	4 943	291	38 407	45 613	7.206
Genel toplam	6 541	6 963	422	63 167	73 122	9.955

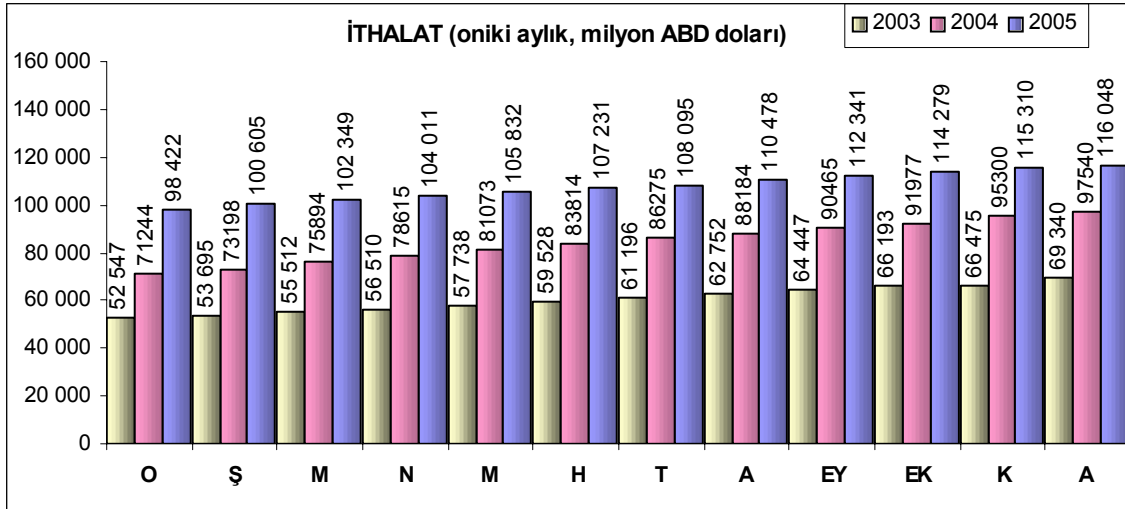
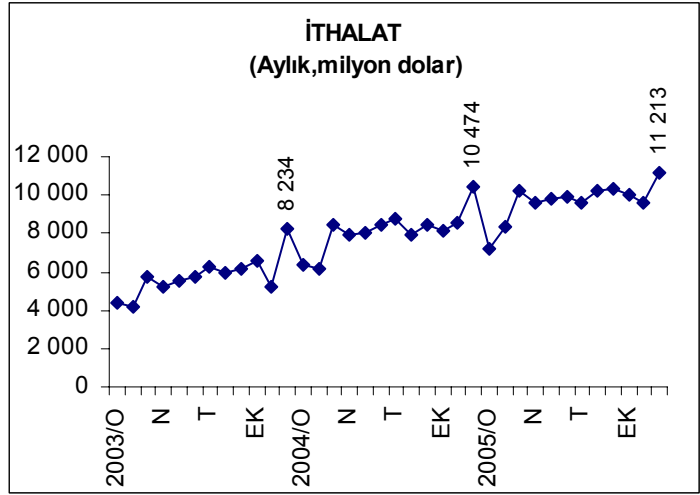
- 2005 yılında bir önceki yıla göre gerçekleşen ihracat artışının yüzde 72.4'ü yandaki tabloda belirtilen 12 fasıl kalemden kaynak-

lanmıştır. Bu grup içerisinde de kara taşıtları ve bunların parçaları kalemindeki artış toplam ihracat artışının yüzde 12.5'ini oluşturmuştur.

- 2005 yılında ihracatın yüzde 52.4'ü (38.3 milyar dolar) AB ülkelerine gerçekleştirilirken en çok ihracat yapılan ilk beş ülke Almanya (9.4 milyar dolar), İngiltere (5.9 milyar dolar), İtalya (5.6 milyar dolar), ABD (4.9 milyar dolar) ve Fransa (3.8 milyar dolar) oldu.

İTHALAT

• İthalat 2005 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 7.1 oranında artarak 11 milyar 213 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Böylece 2005 yılında yüzde 19 oranında artarak 116 milyar 48 milyon dolara ulaşan ithalat, 115 milyar dolar olan yıl sonu gerçekleşme tahminini aşmış oldu.

• 2005 yılında imalat sanayi ürünleri ithalatı geçen yıla göre yüzde 16.3 oranında artarak 93.6 milyar dolara yükselmiştir. İmalat sanayi ürünleri içerisinde özellikle sektörün ithalatının yüzde 14.5'ini oluşturan ana metal sanayi ithalatındaki yüzde 22.4, yüzde 13'ünü oluşturan başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makina ve cihazlar ithalatındaki yüzde 17.1 ve yüzde 5.8'ini oluşturan kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar ithalatındaki yüzde 43 oranlarındaki yüksek artışlar dikkat çekicidir. madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ithalatı yüzde 48.4 oranında artarak 16.3 milyar dolara yükselmiştir ki bu kalemin yüzde 86.7'sini ham petrol ve doğalgaz ithalatı oluşturmaktadır. Tarım ve ormancılık ürünleri ithalatı da binde 4 oranında artarak 2.8 milyar dolara yükselmiştir.

- 2005 yılında ithalattaki artışta ara mallar grubunda yer alan ham petrolün de içinde bulunduğu işlem görmemiş yakıt ve yağlar ile dayanıklı ve yarı dayanıklı tüketim malı ithalatlarındaki artışlar en önemli tetikleyiciler olmuş , bu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre işlem görmemiş yakıt ve yağlar ithalatı yüzde 100.3, dayanıklı tüketim

İTHALATIN GENİŞ KATEGORİLİ MAL SINIFLAMASINA GÖRE DAĞILIMI (Milyon dolar)

	YILLIK				Değişim (%)		
	2002	2003	2004	2005	2003	2004	2005
YATIRIM (SERMAYE) MALLARI	8 400	11 326	17 397	20 236	34,8	53,6	16,3
HAMMADDE (ARA MALLAR)	37 656	49 735	67 549	81 320	32,1	35,8	20,4
Sanayi için işlem görmüş hammaddeler	18 032	24 105	33 407	39 238	33,7	38,6	17,5
İşlem görmemiş yakıt ve yağlar	4 957	5 718	7 329	14 682	15,4	28,2	100,3
Yatırım mallarının aksam ve parçaları	4 168	4 840	6 432	6 716	16,1	32,9	4,4
Taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları	2 704	3 942	6 544	7 393	45,8	66,0	13,0
TÜKETİM MALLARI	4 898	7 813	12 100	13 926	59,5	54,9	15,1
Binek otomobilleri	813	2 220	4 214	4 296	172,9	89,8	2,0
Dayanıklı tüketim malları	687	917	1 440	1 828	33,5	57,0	26,9
Yarı dayanıklı tüketim malları	869	1 265	1 911	2 490	45,6	51,0	30,3
Dayanısız tüketim malları	1 739	2 355	3 184	3 411	35,4	35,2	7,1
TOPLAM	51 554	69 340	97 540	116 048	34,5	40,7	19,0

malları ithalatı yüzde 26.9 ve yarı dayanıklı tüketim malları ithalatı ise yüzde 30.3 oranında artış göstermiştir.

• Seçilmiş fasıllar bazında bakıldığında ise 2005 yılında gerçekleşen 18 milyar 509 milyon dolar ithalat artışının önemli bir kısmının (% 88.2) yandaki tabloda belirtilen 13

SEÇİLMİŞ FASILLARA GÖRE İTHALAT VE İTHALAT ARTIŞI (milyon \$)

	ARALIK			OCAK-ARALIK		
	2004	2005	ARTIŞ	2004	2005	ARTIŞ
Mineral yakıtlar, mineral yağlar	1 692	2 244	552	14 407	21 165	6 757
Organik kimyasal ürünler	323	254	- 69	3 017	3 483	466
Eczacılık ürünleri	230	253	23	2 710	2 845	135
Plastik ve mamulleri	483	463	- 20	4 763	5 764	1 001
Kağıt ve karton	157	157		1 528	1 752	225
İnci, kıymetli taş ve metal mamul, made	399	252	- 147	3 763	4 216	452
Demir ve çelik	1 038	828	- 210	8 032	9 373	1 341
Demir veya çelikten eşya	109	104	- 5	928	1 178	249
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar	1 613	1 741	127	13 457	16 299	2 842
Elektrik makina ve cihazlar	885	1 062	178	8 372	9 627	1 255
Kara taşıtları ve bunların aks.ve par.	1 061	1 250	189	10 237	10 541	304
Gemiler, suda yüzen taşıtlar	24	56	32	394	1 163	769
Optik alet ve cihazlar	279	295	16	1 928	2 450	522
13 Fasil toplam	8 293	8 959	666	73 536	89 854	16 318
Genel toplam	10 474	11 213	739	97 540	116 048	18 509

fasıl kalemden kaynaklandığı görülmektedir. Bu grup içerisinde ise ham petrolün de içinde bulunduğu mineral yakıt ve yağlar kalemindeki artış toplam ithalat artışının yüzde 36.5'ini (6.8 milyar dolar) oluşturmuştur.

HAM PETROL İTHALATI

	Değer 000\$	Miktar Ton	Ton Fiyatı Ton (\$)	Varil Fiyatı Varil (\$)
2000	4 208 260	21 362 926	197,0	26,7
2001	3 877 953	23 141 640	167,6	22,7
2002	4 087 775	23 707 589	172,4	23,4
2003	4 776 536	24 028 667	198,8	26,9
2004	6 091 544	23 917 019	254,7	34,5
2005	8 649 477	23 389 647	369,8	50,1

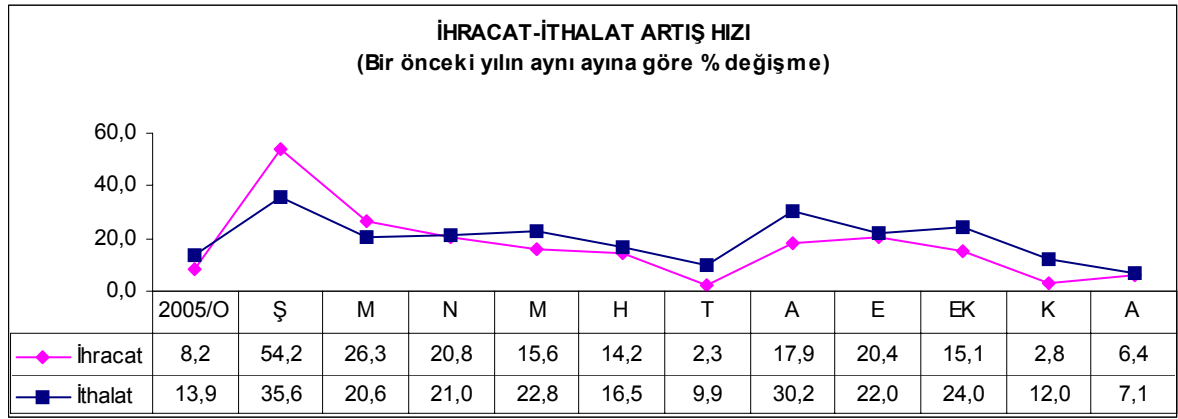
- Mineral yakıt ve yağlar kalemi içerisinde yer alan ham petrol ithalatı 2004 yılında 6 milyar 91 milyon dolar iken 2005 yılında 2 milyar 558 milyon dolar artışla 8 milyar 649 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu dönemde ithal edilen petrol miktar

olarak azalmasına rağmen fiyatlardaki yükselme artışta etkili olmuştur.

• 2005 yılında ithalatın yüzde 42.2'si (49 milyar dolar) AB ülkelerinden gerçekleştirilirken en çok ithalat yapılan ilk on sekiz ülkeden ithalat 87 milyar 326 milyon dolar ile toplam ithalatın yüzde 75.2'si seviyesinde gerçekleşti. En çok ithalat yaptığımız ülkeler arasında yer alan Rusya, Çin, İran ve Suudi Arabistan'dan yapılan ithalattaki yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir.

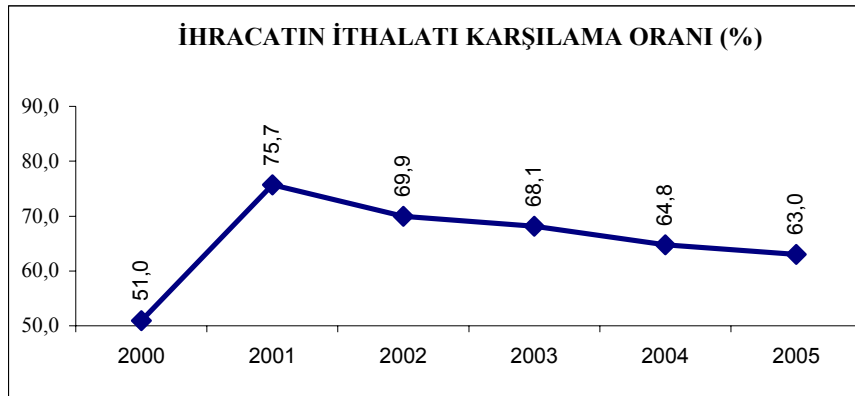
EN ÇOK İTHALAT YAPILAN 18 ULKE (Milyon Dolar)

	Yıllık				Değişim (%)		
	2002	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Almanya	7 042	9 453	12 516	13 573	34,2	32,4	8,4
Rusya	3 892	5 451	9 033	12 818	40,1	65,7	41,9
İtalya	4 097	5 472	6 866	7 524	33,6	25,5	9,6
Çin	1 368	2 610	4 476	6 831	90,8	71,5	52,6
Fransa	3 053	4 164	6 201	5 871	36,4	48,9	-5,3
A.B.D.	3 099	3 496	4 745	5 316	12,8	35,7	12,0
İsviçre	2 143	2 968	3 405	4 051	38,5	14,7	19,0
İngiltere	2 438	3 500	4 317	4 663	43,5	23,3	8,0
Ukrayna	991	1 332	2 509	2 618	34,3	88,5	4,3
Japonya	1 466	1 927	2 684	3 097	31,5	39,3	15,4
İspanya	1 419	2 004	3 254	3 537	41,2	62,4	8,7
Güney Kore	900	1 312	2 573	3 473	45,8	96,0	35,0
İran	921	1 861	1 962	3 469	102,0	5,4	76,8
Romanya	662	956	1 700	2 268	44,5	77,8	33,4
Hollanda	1 311	1 657	1 908	2 128	26,3	15,2	11,5
Belçika	1 150	1 524	1 992	2 222	32,5	30,7	11,6
Libya	754	1 073	1 514	1 982	42,2	41,2	30,9
Suudi Arabistan	794	969	1 232	1 886	22,1	27,1	53,2
A- 18 Ülke Toplam	37 499	51 728	72 886	87 326	37,9	40,9	19,8
B- Genel Toplam	51 554	69 340	97 540	116 048	34,5	40,7	19,0
A/B	72,7	74,6	74,7	75,2	2,6	0,2	0,7

DIŞ TİCARET HACMİ VE DIŞ TİCARET AÇIĞI

• 2004 yılında 34 milyar 373 milyon dolar olan dış ticaret açığı 2005 yılında yüzde 24.9 oranında artarak 42 milyar 926 milyona yükseldi.

• İhracatın ithalatı karşılama oranı ise 2004 yılında yüzde 64.8 iken 2005 yılında yüzde 63 seviyesinde gerçekleşti. 2003 yılından itibaren izlenen ihracatın ithalatı karşılama oranındaki düşüş seyri, son iki yıllık

dönemde Türk lirasının yabancı paralar karşısında değer kazanmasının yanı sıra yurt içi sanayi üretimindeki artışın gerektirdiği ithal girdi ihtiyacı ve dayanıklı tüketim malları ile

taşıt araçlarına yönelik talepteki yüksek oranlı artışların yol açtığı yüksek ithalat artışının bir sonucudur.

- 2004 yılında 160.7 milyar dolar olan dış ticaret hacmi 2005 yılında yüzde 17.7 oranında artarak 189.2 milyar dolara yükseldi.

- Dış ticaret hacminin GSMH'a oranı 1980 yılında yüzde 15.8 iken 1990 yılında yüzde 23.4'e, 2000 yılında yüzde 41.1'e ve 2002 yılında da yüzde 48.4'e yükselmiştir. 2005 sonu itibariyle dış ticaret hacmi GSMH'nın yüzde 52.9'u düzeyinde gerçekleşmiştir.

